

Ю. М. Руснак,

канд. філол. наук, доц.,

*Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»,
доцент кафедри суспільних наук та українознавства*

ПОРІВНЯННЯ ТА ЗАСОБИ ЙОГО ВИРАЖЕННЯ У МАЛІЙ ПРОЗІ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ: КОГНІТИВНИЙ ТА СТИЛІСТИЧНИЙ АСПЕКТИ

Статтю присвячено аналізу логічної операції порівняння та її вербалізації в художньому дискурсі О. Кобилянської. Порівняння-нереченнєві структури (слова, сполучення слів – порівняльні звороти) та порівняння-реченнєві структури розглянуто в когнітивному та стилістичному аспектах.

Ключові слова: порівняння-нереченнєві структури, порівняння-реченнєві структури, художній дискурс, порівняльний зворот, металогія, конвергенція, акротеза.

Постановка наукової проблеми та її актуальність. Порівняння – когнітивна операція, на основі якої здійснюється акт осмислення дійсності. Онтологічною передумовою порівняння є реальна подібність і відмінність об'єктів пізнання. Проте порівняння має виражальні можливості, створюючи палітру образності в художньому тексті. Неповторність кожної мови пояснюється певним типом пізнання світу, його креативним освоєнням. Тож, порівняння як логічна операція характеризується співвідношенням, зіставленням двох ситуацій, реалій, об'єктів, між якими проводяться аналогії, зв'язки.

Актуальність наукової розвідки вмотивована необхідністю дослідження порівнянь у мовостилі Ольги Кобилянської для формування когнітивно-прагматичної концепції художнього дискурсу письменниці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Мовотворчість Ольги Кобилянської досліджувало багато мовознавців, передовсім буковинських: Н. В. Гуйванюк, Н. Д. Бабич, Л. О. Ткач, О. В. Кульбабська, М. В. Скаб, Н. О. Руснак, С. Т. Шабат-Савка, О. В. Кардашук, Т. Є. Гуцуляк, С. Є. Панцьо, Т. П. Вільчинська, В. А. Чолкан, О. В. Максим'юк, О. Л. Даскалюк та ін.

різних позиціях: іменник+прикметник у функції відокремленого означення + ПЗ **жеребець, чорний, як уголь** або ж ПЗ у інтерпозиції **білі, як сніг, лиця**.

Коли ПЗ відноситься до іменника з прикметником, він дублює непроцесуальну ознаку іменника **грубі, мов рамена, ланцюги; лице біле, як перлова матиця; краплі великі, немов сльози**, з погляду когнітивної лінгвістики формуючи плеонастичну конструкцію, проте ПЗ виконує виражальну функцію, створюючи образність. Коли ПЗ відноситься до іменника, він виражає імпліцитну ознаку, яку в свідомості читача експлікує його ментальна база: **гриби, мов великі ластів'ячі гнізда** (форма).

У малій прозі О. Кобилянської фіксуємо такі типи непроцесуальних ознак, виражених ПЗ:

– фізична ознака:

*На кождий віз ладовано чотири до шість пнів і сковувано **грубими, мов рамена, ланцюгами** [3, с. 202]. Ліворуч гірської дороги, котрою він ішов, зяяла поросла лісом пропасть, праворуч тяглася скалиста лісова **дорога, стрімка та висока, мов стіна** [3, с. 118]. Їди, що йому давали, він не рухав...най собі її **держать** для себе, – думав, – то від неї **вони такі тонкі, як веретена, та бліді, та погані** [3, с. 118]. Дощові **краплі великі, немов сльози**, а й такі прозорі, бились чутно о шиби, розливались і котились звільна вниз, густо, багато, невпинно [3, с. 174]. Її товариші, **прегарні мужчини, стрункі, мов смереки** й еластичні, сиділи в хаті тут і там, в **найвигідніших** позах на світі [3, с. 203].*

– сенсорна ознака (звукова):

*У неї милий **голос, м'який** і гласкав, **мов оксамит**, мою душу; я відчував його **фізичне враження** [3, с. 156];*

– візуальна (зорова) ознака:

*Червоні **холоші й біла, як сніг, сорочка**, з вишиваним коміром і рукавами, з-під котрих **видко було кріпкі, жилуваті рамена** [3, с. 116]. Хвильку боролася з ним, німо й майже автоматично, його очі **горіли, а блідий був, як труп** [3, с. 127]. Був то **пишний стрункий жеребець, чорний, як уголь**, з **каблукуватою шиєю, великими ніздрями й вистаючими іскристими очима; буйний хвіст** досягав майже землі [3, с. 114];*

– естетична ознака:

***Немов соняшник**, стояла її душа отворена для для незвісно якогось щось [3, с. 113]. Освічене **магічним місячним світлом, мільйонами звізд**, воно було **гарне, мов у казці** [3, с. 132]. Тоді все було **таке гарне, мов сонце в саме полудне**. Він хоче, щоб воно було знов так гарно [3, с. 128];*

– емоційна ознака:

*Сміх **самого здорового життя**, змішаний з **тяжкими сльозами жалю**, пробивався **силоміць крізь усе, а якась туга, лагідна, мов оксамитовий плащ**, лежала на всім...[3, с. 200]. Коли він до неї **притулився**, здавалося їй, **мовби щось нерозгадане, мов електричний тік**, **перейшов від нього до неї. і тисячу полуменів бухнуло на неї** [3, с. 127].*

ПЗ може увиразнювати непроцесуальну ознаку ознаки, виражену прислівником:

*На колінах **обняв її стан руками і держав її сильно, мов у кліщах** [3, с. 127]. Він, **заперши дух, надслухував на всі боки, стояв нерухомо, мов тигр на чатах...** [3, с. 128].*

Якщо ПЗ відноситься до дієслова, він виражає непроцесуальну ознаку ознаки:

Трохи згодом зникла, наче привид (раптом), з моїх очей... [3, с.185]. Я хотів їх доглядати, як дорогоцінне каміння на деяких з моїх улюблених перстенів (пильно), що – коли наблистілися вже доволі і я налюбувався досить їх правдивою красою (Що я любив, [3, с. 213]. Лінива, як її народ, була не дуже охоча до праці і жила, мов ті сторонські рослини в теплінях (безтурботно), що їм у сні привиджуються бурі, які лютують знадвору [3, с.112].

Проте ПЗ має амбівалентний характер. Він виступає не лише плеонастичною структурою (з погляду когнітології), але й може бути засобом ущільнення інформації, напр.: *Була гарна, струнка, як усі верховинки [3, с. 184]*, т.б. читач може створити в своїй уяві узагальнений образ верховинки, ознака *струнка* властива усім верховинкам. Пор.:

Високий, гибкий і кріпко збудований, як усі його одноплемінники, мав він лице чудно гарне. Воно було мрачно задумане, навколо уст ніжне і в верхній частині слов'янське, то є трохи ширше, та се красі не вадило [3, с. 116]. Лінива, як її народ, була не дуже охоча до праці і жила, мов ті сторонські рослини в теплінях, що їм у сні привиджуються бурі, які лютують знадвору [3, с. 112]. Він хворий із туги, йому хочеться плакати, як хлопцеві, вбив би її з гніву, що її не має! [3, с. 117].

До порівнянь-нереченневих структур належать конструкції, що відповідають схемі *R нагадує (пригадує) А, R приміряю до А або R похожий (не похожий) А*, напр.:

Великі, випалені місця на землі нагадували рани пожежі і свідчили о побіді полуміней, що блистіли тут так часто вночі і пожирали жадібно все, що в їх сусідстві находилося [3, с. 209]. А іншою – бувала знов пристрасною, глибоко зворушеною істотою, що пригадує молодих арабських коней; приміром, коли другі діти її запрягали і гнали, мов коня, уперед себе. [3, с. 168]. Може, голос потоку, що паде по скалі і камінні, не похожий на полутихий сміх? [3, с. 113]. Так! Але між тим спостерегла я, що я приміряю своє “майно” також до тих крапельок дощових... [3, с. 174].

У малій прозі О. Кобилянської функціонують такі типи порівнянь-реченневих структур:

– СПР з підрядними порівняльними:

Ті їх верхигнулися тепер лукувато до землі, мовби в їх густій зелені була завішена сотна вага й тягнула додолю [3, с. 209]. Летить просто туди, де стоять рожі, доторкається всіх сміло, немов цілує їх, так що груба полумінь лампи з переполоху палахкотить і тремтить... [3, с. 212].

Типовою конструкцією є СПР з підрядним порівняльним, у якому функціонує модальне дієслово *хотіти* «мати бажання, відчувати потребу в чомусь» [6, с. 1247] здебільшого у формі минулого часу або умовного способу:

Ще раз зробив він різкий потужний рух, наче хотів надвоє розірвати ганебні кайдани, але вони ще глибше в'їлися в його тіло [3, с. 106]. З таким лоскотом і гуком потрясав ними, неначе б хотів їх присилувати, виступити зовсім, виступити зовсім із свого непохитного супокою [3, с.195].

Ідею порівняння реалізує СПР з корелятивним типом зв'язку:

Боротьбу любила так, як любить пишні, багаті красками картини і та оп'янюючу музику, і так само вона собі її уявляла [3, с.112].

Порівняння відбувається через суб'єктивне ментально-чуттєве сприйняття з опорою на певний тип ознаки у СПР з підрядним з'ясувальним, яке відповідає схемі *здаватися* «мати в уяві той чи інший вигляд, набирати певних рис, властивостей» [6, с. 363] (зазвичай у формі минулого часу с.р.) + *наче (начебто, мовби)...*:

Обвіяна ароматом олеандра, нахилила вона свій дзьобик до чашечки цвіту і випила звідти одну крапельку, що справила їй приємність...після цього – так здавалось їй, – начебто пальми завели музику, вона сама кружляла у вихорі танцю, а довкола неї, наче в казці, все пахло і сіяло [3, с. 110]. Здавалось, що горами котились велетенські кулі, викликувані від часу до часу золотисто миготячими блискавицями...[3, с. 195].

Специфічним засобом порівняння-реченневої структури є СПР з підрядним порівняльним зі сполучником *якби*:

Тоді вона відійшла з поглядами, якби світ для неї став раптом інший, якби вона стала іншою людиною! [3, с. 129].

Вона ще перед кількома хвилями була пуп'янком, а тепер, немов від одного сильного віддиху раннього повітря, розцвітала і виглядала так, якби сама з себе стала такою пишною, коли тим часом вона все ще була пуп'янком [3, с. 211].

Між тим, що порівнюється, і тим, з чим порівнюється – образом, у художньому тексті виникають асоціації як наслідок ментально-чуттєвої операції читача. Образність ПЗ увиразнює художній світ письменника, збагачує естетичні потреби читача. Для малої прози О. Кобилянської характерні типи образності, пов'язані з:

– тваринним світом: *мов тигр на чатах* [3, с. 128], *як собака, як черв'як...* [3, с. 134], *наче орел* [3, с. 181], *неначе пташка або щось подібне* [3, с. 161], *немовби заполохана пташина* [3, с. 172], *наче голубка* [3, с. 182], *мов яструб* [3, с. 183], *мовби птахи на світі* [3, с. 213], *неначе мала кітка* [3, с. 170];

– рослинним світом: *неначе прегарні понсові цвіти* [3, с. 204], *немов соняшник* [3, с. 113], *як мімоза* [3, с. 168], *мов ті сторонські рослини в тепліннях* [3, с. 112], *мов зломлена пальма* [3, с. 128];

– побутом: *мов оксамитовий плац* [3, с. 200], *немов жалібний креповий флер* [3, с. 173], *мов оксамит* [3, с. 156], *неначе зеркало* [3, с. 194], *немов дзеркало* [3, с. 169], *мов клевицями* [3, с. 116], *мов у кліщах* [3, с. 127], *мов стіна* [3, с. 118], *як вертена* [3, с. 118];

– коштовностями: *наче перлини* [3, с. 105], *як перлова матиця* [3, с. 119], *як дорогоцінне каміння на деяких з моїх улюблених перстенів* [3, с. 213];

– науковими поняттями: *мов електричний тік* [3, с. 127], *немов чорна точка* [3, с. 113], *немов чорна точка на синьому небі* [3, с. 185];

– людиною: *як усі його одноплемінники* [3, с. 116], *як (мов) хлопець* [3, с. 117, 161], *мов жебрачка* [3, с. 144], *як каліка* [3, с. 130], *немов те дитя* [3, с. 161];

– ірреальним світом: *як ті завзяті парки* [3, с. 156], *наче в казці* [3, с. 110], *мов у казці* [3, с. 132], *немов грішний пекла* [3, с. 147], *немов у країні мряк* [3, с. 179], *немов зачарований, замкнений в собі, окремий світ* [3, с. 181];

– неживою природою: *як труп* [3, с. 127], *неначе кістяки з пожовклої трави* [3, с. 209], *немов мертва* [3, с. 171];

– явищами природи: *мов блискавка* [3, с. 134], *немов блискавиця* [3, с. 194]; *немов краплі світла* [3, с. 200], *наче червоні полум'яні язики* [3, с. 105];

– абстрактними поняттями: *мов якась зловіща сила* [3, с. 169], *немов якась могутня закована пристрасть або якийсь невимовний біль* [3, с. 105], *неначеб германський ідеал жіночості* [3, с. 156], *мов ридання-зітхання* [3, с. 105], *як «кімнатна краса» та супокійне розпещене життя* [3, с. 112], *немов (наче) упоєне побідою* [3, с. 128, 180];

– пейзажем: *як гори* [3, с. 113], *мов придушені морські хвилі* [3, с. 116], *як (мов) море* [3, с. 123, 142], *немов ті хвилі при березі* [3, с. 175], *наче зорі* [3, с. 107], *мов*

золоті тіні [3, с. 116], мов (немов) сонце [3, с. 128, 156], мов сонце в саме полудне [3, с. 128];

– речовинами: як уголь [3, с. 114], як сніг [3, с. 116, 123, 129, 128], мов лід [3, с. 126].

У художньому дискурсі О. Кобилянської сталим образом порівняння виступають поняття блискавки, снігу, казки, сонця, моря, гори.

Так, образ блискавки відтворений ПЗ та словосполученням *О.в.+дієслово*

А коли мали вже схопити за вуздечку, що за ним волоклася, блискавкою обертався від них, вибиваючи ногами, що підкови аж зблискотіли... [3, с.169 – 170]. *І ось він, мов блискавка, розв'язує загадку за загадкою...*[3, с. 134]. *Коли свист локомотива розтяв пораз перший воздух схованої між гірськими стінами долини, прошибло щось столітні дерева на горах, немов блискавиця* [3, с. 194].

Сталим у зображення людини є образ снігу (слово *сніг* визначає соматизм *лице* та вестему *сорочка*):

Їх довгі темні вії чудово відбивалися від білих, як сніг, лиць [3, с. 123].

Червоні холоші й біла, як сніг сорочка, з вишиваним коміром і рукавами, з-під котрих видко було кріпкі, жиливаті рамена [3, с. 116].

У описі природи письменниця використовує образ дзеркала, яке в одному реченні реалізують два ПЗ, причому другий ПЗ підсилює ефект першого за рахунок епітетів та метафори; пор.:

Неначе зеркало, бережене прибиваючим багатством зелені, лежало воно тут нерухомо, сонливо, з погідною гладкою поверхнею, бездонне, ніби вічне дзеркало склепіння і шпилів дерев, – кусень нетиканої краси [3, с. 197].

Для художнього дискурсу О. Кобилянської характерний мотив благання, який зазвичай зреалізований у підрядному порівняльному СПР:

Старі, дуже давні смереки простягали свої зелені руки до неба, ніби благали допомоги, просили Бога, щоб він зняв прокляття болю, яким обдарував, мабуть, землю ще в перших її дрімотах могутній злий демон... [3, с.105].

Так, у СПР з підрядним порівняльним *ніби о що благали*, підрядні об'єктні відношення виражає застарілий наразі зворот *благали о що* з інверсованим порядком компонентів:

Деякі попростягали свої стрійні рамена широко до небес, ніби о що благали [3, с. 199].

Художній дискурс передбачає металогію. Для творів О. Кобилянської характерна конвергенція – скупчення виражальних засобів. Так, фразеологізований присудок функціонує у простому реченні з модальною часткою *наче* та у підрядному порівняльному:

Вона курила люльку і дивилась байдужно вперед себе, не дбаючи про те, що ціла громада чужих людей неначе пожирала її очима [3, с. 203]. *Його лице побіліло, мов із нього сплила остання крапля крові, і на ньому значно було сліди найглибшого зворушення* [3, с. 124].

Підсилює виражальний ефект порівняння парцеляція, пор.:

А він з'являвся щоночі над тим муром. Блідий і тихий, і нерухомий, мов би був цілком утомлений зі смутку, і мовби йому легшало, коли розпускав свої промені в синяво-прозорих мряках ночі або купав їх тут і там в темній глибині води... [3, с. 208]. *Ніжну, вразливу, як мімоза, з сумовитими очима...*[3, с.168]. *В його поведінні зі мною є стільки лагідності й щирості! (Усміхається, як перше). Неначеб*

я була яка пташка або щось подібне. І я йому вдячна. Перед ним я й покорилась би. [3, с. 163].

У наступному контексті, насиченому порівняннями, у першому поширеному ПЗ авторка використала акротезу, натомість, другий ПЗ, який з першим ПЗ вступає в синонімічні відношення, непоширений, бере участь в парцеляції, пор.:

Я відчуваю, як життя лежить переді мною, не як щось сумне, безвідрадне, важке до перенесення, але якби один пишній, святочний день гаряче пульсуючий, приваблюючий, широкий, пориваючий образ або немов яка соната.

Так, немов музика [3, с.173].

О. Кобилянська використовує поширені ПЗ, що ґрунтуються на протиставленні:

Тони звучали, мов здавлений, пристрасний сміх, так, немов сміх жіночий, однак не сміх щасливий... [3, с. 171].

Виразальні можливості ПЗ підсилені, коли він відноситься до оксюмору:

Зате частіше голосний у тишині, немов церковній, виразно чутний шелест і тріск, немов ламання зсохлого гілля і майже завжди сумовитий, далеко сягаючий шум... [3, с. 194].

Висновки та перспективи дослідження. Отже, логічну операцію порівняння вербалізують порівняння-реченнєві структури та порівняння-реченнєві структури. ПЗ імпліцитно репрезентує непроцесуальну ознаку або непроцесуальну ознаку ознаки. Коли ПЗ відноситься до іменника з прикметником, він дублює непроцесуальну ознаку іменника, з погляду когнітивної лінгвістики формуючи плеонастичну конструкцію, проте ПЗ виконує виразальну функцію, створюючи образність. ПЗ виражає фізичну, сенсорну (звукову, кольорову), естетичну, емоційну ознаки.

ПЗ може увиразнювати непроцесуальну ознаку ознаки, виражену прислівником. Проте ПЗ має амбівалентний характер. Він виступає не лише плеонастичною структурою (з погляду когнітології), але й може бути засобом ущільнення інформації.

У малій прозі О. Кобилянської функціонують такі типи порівнянь-реченнєвих структур: СПР з підрядними порівняльними, СПР з підрядними порівняльними, до якого входить модальне дієслово *хотіти*, СПР з корелятивним типом зв'язку. Специфічним засобом порівняння-реченнєвої структури є СПР з підрядним порівняльним зі сполучником *якби*.

Для художнього дискурсу О. Кобилянської характерні типи образності, пов'язані з тваринним світом, рослинним світом, побутом, людиною, ірреальним світом, неживою природою, явищами природи, абстрактними поняттями, пейзажем. У малій прозі О. Кобилянської сталим образом порівняння виступають поняття *блискавки, снігу, казки, сонця, моря, гори*.

Перспективу подальших наукових розвідок вбачаємо в аналізі порівнянь у прагматичній та антропоцентричній парадигмах досліджень.

Література

1. *Амфіренко М. Ф.* Питання лінгвістичного аналізу внутрішньої структури компаративних фразеологізмів. *Мовознавство*. 1977. № 5. С. 75 – 82.

2. *Ващенко В. С.* Фразеологізація компаративних зворотів. *Мовознавство*. 1975. № 4. С. 34 – 41.

3. Кобылянська О. Ю. Зібрання творів: у 10 т.: Т. 1: Новели. Оповідання. Поезії в прозі / редкол.: В. І. Антофійчук, С. Д. Кирилюк та ін. Чернівці: Букрек. 2013. 476 с.
4. Кононенко І. В. Національно-мовна картина світу: зіставний аспект (на матеріалі української та російської мов). *Мовознавство*. 1996. № 6. С. 39 – 45.
5. Руснак Н. Лінгво-когнітивний статус порівняльних фразеологізмів в українській мові. *Науковий вісник Чернівецького університету*. Чернівці. 2001. Вип. 107. С. 64 – 69.
6. Словник української мови / Відп. ред. В.В. Жайворонок. К.: ВЦ: Просвіта. 2012. 1320с.

Referenses

1. Amfirenko, M.F. (1977), *Questions of linguistic analysis of the comparative phraseology internal structure* [*Pytannia lingvistychnoho analizu vnutrishnoi struktury komparatyvnyh frazeologizmiv*], *Movoznavstvo*, Vyp. 5, P.75–82.
2. Vashchenko, V.S. (1975), *Phraseologization of comparative inversions* [*Frazeologizaciya komparatyvnyh zvorotiv*], *Movoznavstvo*, Vyp. 4, P. 34–41.
3. Kobyljanska, O. Yu. (2013), *Collection of works: in 10 volumes: Vol. 1. Novels. Stories. Poetry in prose* [*Zibrannia tvoriv: u 10 t.: T. 1: Novely. Opovidannia. Poeziyi v prozi*], Bukrek, Chernivtsi, 476 p.
4. Kononenko, I. V. (1996), *National-linguistic picture of the world: comparative aspect (based on the Ukrainian and Russian languages)* [*Nacionalno-movna kartyna svitu: zistavnyi aspekt (na materialy ukrainskoi ta rosiyskoi mov)*], *Movoznavstvo*, Vyp. 6, P. 39–45.
5. Rusnak, N. (2001), *Linguo-cognitive status of comparative phraseologies in the Ukrainian language* [*Lingvo-kognityvnyi status porivnialnykh frazeologizmiv v ukrainskii movi*], *Naukovyi visnyk Chernivetskogo universytetu*, Chernivtsi, Vyp. 107, P. 64–69.
6. *Dictionary of the Ukrainian language* (2012) [*Slovnyk ukrainskoi movy*], za red. V.V. Zhaivoronok, VC: Prosvita, Kyiv, 1320 p.

Ю. М. Руснак,

*Высшее государственное учебное заведение Украины
«Буковинский государственный медицинский университет»,
кафедра общественных наук и украиноведения*

СРАВНЕНИЕ И СРЕДСТВА ЕГО ВЫРАЖЕНИЯ В МАЛОЙ ПРОЗЕ ОЛЬГИ КОБЫЛЯНСКОЙ: КОГНИТИВНЫЙ И СТИЛИСТИЧЕСКИЙ АСПЕКТЫ

Статья посвящена анализу логической операции сравнения и ее вербализации в художественном дискурсе О. Кобылянкой. Сравнения-непредложенческие структуры (слова, словосочетания – сравнительные обороты) и сравнения-предложенческие структуры рассмотрены в когнитивном и стилистическом аспектах.

Ключевые слова: сравнение-непредложенческая структура, сравнение-предложенческая структура, художественный дискурс, сравнительный оборот, металогия, конвергенция, акротеза.

Yu. M. Rusnak,
Higher State Educational Establishment of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»,
Department of Social Sciences and Ukrainian Studies

COMPARISONS AND MEANS OF ITS EXPRESSION IN OLGA KOBLYANSKA'S SMALL PROSE: COGNITIVE AND STYLISTIC ASPECTS

The article is devoted to the analysis of the logical operation of comparison and its verbalization in the Olga Koblyanska's artistic discourse. Comparison is a cognitive operation on the basis of which the act of reality comprehending is carried out. The ontological prerequisite of comparison is the real similarity and difference of objects of cognition.

The topicality of the article is determined by the need of studying comparison and its expression in Olga Koblyanskaya idiosyncrasy in order to form a cognitive-pragmatic conception of the writer's artistic discourse.

The purpose of the article is to analyze the cognitive and stylistic aspects of comparison in Olga Koblyanska's short prose.

The object of research is the language of Olga Koblyanska's works written mainly in the 80-90s of the XIX century – at the beginning of the XX century, which were included to the first volume of the ten volumes collection of Bukovinian writer's works.

The subject of research is cognitive and stylistic features of comparison in Olga Koblyanska's short prose.

The novelty of scientific work is conditioned by the fact that the comparisons and means of its expression in the Olga Koblyanska's short prose written at the turn of the XIX - XX centuries have not yet been the subject of analysis in cognitive and stylistic aspects.

In the article as the main general scientific methods of analysis and synthesis are used, as well as linguistic – method of linguistic observation, descriptive and structural methods.

Comparison-non-sentence structures (words, word combinations – comparative inversions) and comparison-sentence structures are considered in cognitive and stylistic aspects. Olga Koblyanska's short prose is characterized by types of imagery connected with the animal's world, flora's world, way of life, human being, unreal world, inanimate nature, natural phenomena, abstract concepts, landscape. In Olga Koblyanska's artistic discourse the concepts of lightning, snow, fairy tales, sun, sea and mountains are acted as a constant way of comparison.

Key words: comparison-non-sentence structures, comparison-sentence structures, artistic discourse, comparative inversion, convergence, acrotesis.